

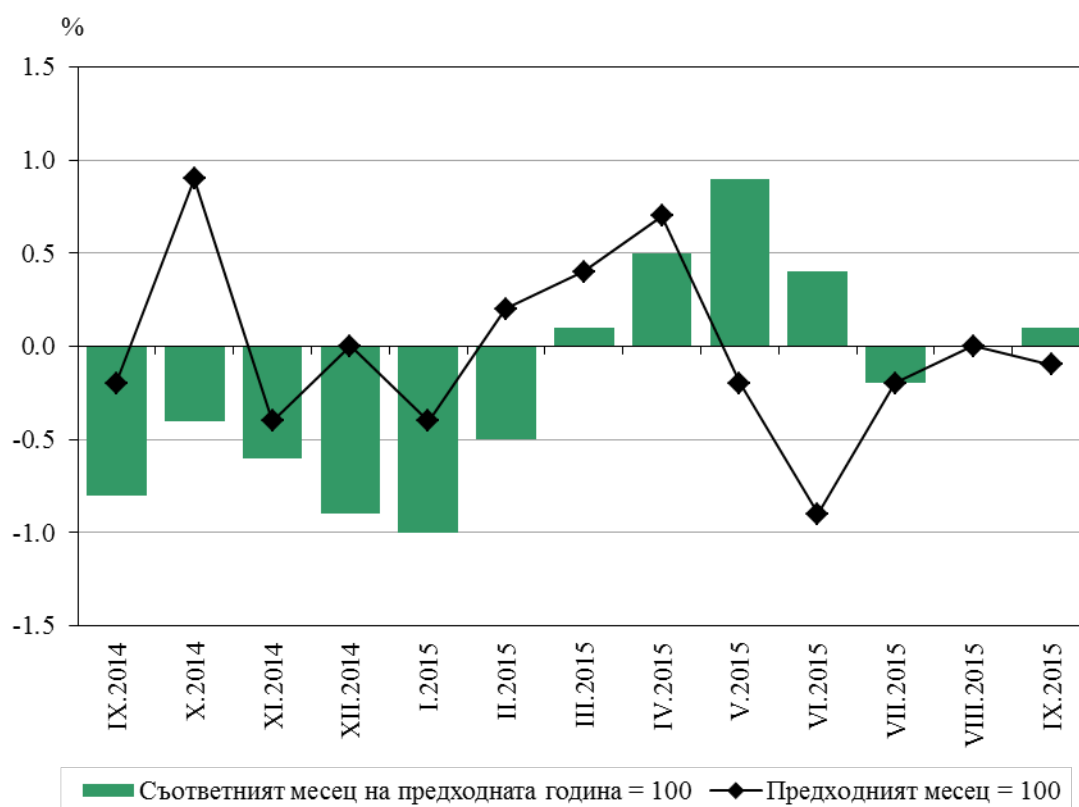
ИНФЛАЦИЯ И ИНДЕКСИ НА ПОТРЕБИТЕЛСКИТЕ ЦЕНИ ЗА СЕПТЕМВРИ 2015 ГОДИНА

Индекс на потребителските цени (ИПЦ)

Индексът на потребителските цени за септември 2015 г. спрямо август 2015 г. е 99.9%, т.е. месечната инфлация е минус 0.1%. Инфлацията от началото на годината (септември 2015 г. спрямо декември 2014 г.) е минус 0.5%, а годишната инфлация за септември 2015 г. спрямо септември 2014 г. е 0.1% (фиг. 1, табл. 1 от приложението).

Средногодишната инфлация за периода октомври 2014 - септември 2015 г. спрямо периода октомври 2013 - септември 2014 г. е минус 0.1%.

Фиг. 1. Инфлация, измерена чрез ИПЦ, по месеци

През септември 2015 г. спрямо предходния месец цените на стоките и услугите в потребителските групи са се променили, както следва:

- хранителни продукти и безалкохолни напитки - увеличение с 1.6%;
- алкохолни напитки и тютюневи изделия - увеличение с 0.1%;
- облекло и обувки - намаление с 0.6%;

- жилища (наеми, текущ ремонт и поддържане), вода, електроенергия, газ и други горива - увеличение с 0.2%;
- жилищно обзавеждане, домакински уреди и принадлежности и обичайно поддържане на дома - цените остават на равнището от миналия месец;
- здравеопазване - увеличение с 0.2%;
- транспорт - намаление с 4.6%;
- съобщения - намаление с 0.1%;
- развлечения и култура - намаление с 5.3%;
- образование - увеличение с 1.9%;
- ресторанти и хотели - намаление с 0.5%;
- разнообразни стоки и услуги - увеличение с 0.3%.

През септември 2015 г. са се намалили цените на следните хранителни продукти: брашно - с 0.2%, месо от едър рогат добитък - с 1.1%, месо от домашни птици - с 0.2%, малотрайни колбаси - с 0.5%, кайма - с 0.2%, сирене - с 0.1%, млечни масла - с 0.5%, олио - с 0.1%, ябълки - с 11.9%, грозде - с 9.7%, пипер - с 1.4%, зрял лук и чесън - съответно с 5.3 и 1.1%, моркови - с 5.8%, сол - с 1.2%, оцет - с 1.3%, минерални води, безалкохолни напитки и сокове - с 0.4%, високоалкохолни спиртни напитки и вина - с по 0.4%, и други.

През септември 2015 г. са се увеличили цените на следните хранителни продукти: ориз - с 0.6%, хляб - с 0.4%, свинско месо - с 0.4%, пресни и кисели млека - съответно с 0.3 и 0.5%, кашкавал - с 0.2%, яйца - с 1.1%, маргарин - с 0.4%, дини и пъпеша - с 18.4%, цитрусови и южни плодове - с 4.1%, домати - с 32.8%, краставици - с 10.2%, зеле - с 19.0%, листни зеленчуци - с 14.4%, картофи - с 34.9%, захар - с 2.9%, пресни зеленчукови подправки - с 1.5%, кафе - с 0.9%, бира - с 0.9%, и други.

През септември 2015 г. в групите на нехранителните стоки и услугите е регистрирано намаление на цените при: обувки - с 1.7%, газообразни и течни горива за битови нужди - съответно с 3.0 и 6.3%, мебели - с 1.5%, готварски печки - с 1.0%, бойлери - с 0.8%, покупка на автомобили втора употреба - с 2.8%, дизелово гориво - с 6.6%, автомобилен бензин А95Н - със 7.0%, автомобилен бензин А98Н - с 6.4%, газ пропан-бутан за ЛТС - с 8.0%, метан за ЛТС - с 1.4%, пътнически въздушен транспорт - с 12.2%, комплексни услуги за почивка и туристически пътувания - с 14.7%, услуги по краткосрочно настаняване - с 9.5%, и други.

През разглеждания месец в групите на нехранителните стоки и услугите са се увеличили цените на: цигари - с 0.1%, въглища и дърва за отопление - с по 1.1%, хладилници - с 1.1%, отоплителни уреди и климатични инсталации - съответно с 1.3 и 0.9%, продукти и препарати за почистване - с 0.6%, автомобилни гуми - с 0.6%, услуги в ресторанти, кафенета и заведения за бързо хранене - с 0.2%, кина, театри и други - с 1.8%, услуги, свързани с образованието - с 1.9%, козметични продукти - с 1.7%, пътнотранспортна застраховка - с 0.2%, и други.

През септември 2015 г. е регистрирано увеличение на цените на лекарствата и другите фармацевтични продукти с 0.2%. Цените на лекарските услуги са се увеличили с 0.1%, а цените на стоматологичните услуги остават на равнището от предходния месец.

Хармонизиран индекс на потребителските цени (ХИПЦ)

Хармонизираният индекс на потребителските цени за септември 2015 г. спрямо август 2015 г. е 99.2%, т.е. месечната инфлация е минус 0.8%. Инфлацията от началото на годината (септември 2015 г. спрямо декември 2014 г.) е минус 0.9%, а годишната инфлация за септември 2015 г. спрямо септември 2014 г. е минус 0.9% (табл. 2 от приложението).

Средногодишната инфлация за периода октомври 2014 - септември 2015 г. спрямо периода октомври 2013 - септември 2014 г. е минус 1.3%.

Според ХИПЦ през септември 2015 г. спрямо предходния месец цените на стоките и услугите в потребителските групи са се променили, както следва:

- хранителни продукти и безалкохолни напитки - увеличение с 1.4%;
- алкохолни напитки и тютюневи изделия - увеличение с 0.1%;
- облекло и обувки - намаление с 0.4%;
- жилища (наеми, текущ ремонт и поддържане), вода, електроенергия, газ и други горива - цените остават на равнището от миналия месец;
- жилищно обзавеждане, домакински уреди и принадлежности и обичайно поддържане на дома - намаление с 0.2%;
- здравеопазване - увеличение с 0.2%;
- транспорт - намаление с 4.0%;
- съобщения - намаление с 0.1%;
- развлечения и култура - намаление с 3.2%;
- образование - увеличение с 1.0%;
- ресторанти и хотели - намаление с 2.7%;
- разнообразни стоки и услуги - увеличение с 0.3%.

Индекс на цените за малката кошница (ИЦМК)

Индексът на цените за малката кошница за септември 2015 г. спрямо август 2015 г. е 101.1%, а от началото на годината (септември 2015 г. спрямо декември 2014 г.) е 100.0% (табл. 3 от приложението).

През септември 2015 г. цените на стоките и услугите от малката кошница за най-нискодоходните 20% от домакинствата са се променили спрямо предходния месец, както следва:

- хранителни продукти - увеличение с 1.9%;
- нехранителни стоки - увеличение с 0.3%;
- услуги - цените остават на равнището от миналия месец.

Методологични бележки

Индексът на потребителските цени е официален измерител на инфлацията в Република България. Той оценява общото относително изменение на цените на стоките и услугите, използвани от домакинствата за лично (непроизводствено) потребление, и се изчислява, като се прилага структурата на крайните парични потребителски разходи на българските домакинства. Основен източник на информация за разходите е изследването на бюджетите на домакинствата в страната. ИПЦ в година t се изчислява при структура на разходите от година $t - 1$.

Хармонизираният индекс на потребителските цени е сравнима мярка на инфлацията на държавите от ЕС. Той е един от критериите за ценовата стабилност и за присъединяването на България към еврозоната. ХИПЦ, както и ИПЦ, измерва общото относително изменение в равнището на цените на стоките и услугите. Двата индекса се изчисляват от една и съща кошница от стоки и услуги и от едни и същи цени, но се различават по използваните тегла. ХИПЦ се изчислява с тегла, представляващи относителните дялове по групи стоки на индивидуалното и колективното потребление на всички домакинства (включително институционалните и чуждестранните) на икономическата територия на страната. Основен източник на информация за теглата са данните от националните сметки. ХИПЦ в година t се изчислява с тегла от година $t - 2$.

Индексът на цените за малката кошница е измерител на средното относително изменение на цените на 100 социалнополезни и жизненонеобходими стоки и услуги. Теглата за изчисляване на този индекс представляват относителните дялове на паричните разходи на най-нискодоходните 20% от домакинствата. Източник на информацията за теглата е изследването на бюджетите на домакинствата в страната. Този индекс в година t се изчислява с тегла от година $t - 1$.

Верижните индекси на потребителските цени измерват изменението на цените през текущия месец спрямо предходния месец. Верижните индекси на потребителските цени са измерители на **месечната инфлация**.

12-месечните индекси на потребителските цени измерват изменението на цените през текущия месец спрямо същия месец на предходната година. 12-месечните индекси на потребителските цени са измерители на **годишната инфлация**.

Индексите на потребителските цени с **натрупване от началото на годината** измерват изменението на цените през текущия месец спрямо декември на предходната година. Индексите на потребителските цени с натрупване от началото на годината са измерители на **натрупаната инфлация от началото на годината**. През декември всяка година 12-месечният индекс и индексът с натрупване от началото на годината са равни.

Средногодишните индекси на потребителските цени измерват средното изменение на цените за дванадесетте месеца на текущата година спрямо средното изменение на цените за дванадесетте месеца на предходната година. Средногодишните индекси на потребителските цени са измерители на **средногодишната инфлация**.

Приложение

Таблица 1

Индекси на потребителските цени за септември 2015 година

(Проценти)

Потребителски групи	Тегла 2014	IX.2015		
		предходният месец = 100	декември 2014 = 100	съответният месец от предходната година = 100
00 Общ ИПЦ	100.000	99.9	99.5	100.1
01 Хранителни продукти и безалкохолни напитки	32.815	101.6	101.6	100.8
02 Алкохолни напитки и тютюневи изделия	4.988	100.1	100.6	100.9
03 Облекло и обувки	4.642	99.4	95.0	101.0
04 Жилища (наеми, текущ ремонт и поддържане), вода, електроенергия, газ и други горива	16.409	100.2	99.2	103.6
05 Жилищно обзавеждане, стоки и услуги за домакинството и за обичайното поддържане на дома	4.509	100.0	100.3	100.2
06 Здравеопазване	6.449	100.2	98.7	98.6
07 Транспорт	9.060	95.4	94.2	89.0
08 Съобщения	5.367	99.9	100.0	99.6
09 Развлечения и култура	5.150	94.7	97.2	101.6
10 Образование	0.562	101.9	102.3	103.1
11 Ресторанти и хотели	5.282	99.5	101.0	101.6
12 Разнообразни стоки и услуги	4.768	100.3	100.5	100.0
Хранителни	34.149	101.5	101.5	100.8
Нехранителни	33.552	99.1	97.8	96.9
Обществено хранене	4.919	100.2	101.0	101.4
Услуги	27.380	98.7	98.9	102.6

Таблица 2

Хармонизирани индекси на потребителските цени за септември 2015 година

Потребителски групи	Тегла 2013	IX.2015			
		2005 = 100	предходният месец = 100	декември 2014 = 100	съответният месец от предходната година = 100
	%	%			
00 Общ ХИПЦ	1000.000	140.76	99.2	99.1	99.1
01 Хранителни продукти и безалкохолни напитки	227.698	154.68	101.4	101.7	101.2
02 Алкохолни напитки и тютюневи изделия	71.800	273.74	100.1	100.6	101.0
03 Облекло и обувки	36.155	125.74	99.6	96.0	101.0
04 Жилища (наеми, текущ ремонт и поддържане), вода, електроенергия, газ и други горива	95.056	144.53	100.0	98.9	103.6
05 Жилищно обзавеждане, стоки и услуги за домакинството и за обичайното поддържане на дома	67.313	114.26	99.8	100.4	100.4
06 Здравеопазване	58.404	131.71	100.2	99.1	99.0
07 Транспорт	177.189	126.79	96.0	94.3	90.4
08 Съобщения	60.397	84.79	99.9	99.5	99.1
09 Развлечения и култура	66.021	100.83	96.8	98.1	100.1
10 Образование	10.035	187.13	101.0	101.7	102.7
11 Ресторанти и хотели	79.804	167.59	97.3	100.7	102.2
12 Разнообразни стоки и услуги	50.127	168.00	100.3	101.3	100.5

Таблица 3

Верижни индекси на цените за малката кошница от 100 социалнополезни и жизненонеобходими стоки и услуги на най-нискодоходните 20% от домакинствата за септември 2015 година

Потребителски групи	Тегла 2014	(Проценти)
		IX.2015 предходният месец = 100
Общ ИЦМК	100.000	101.1
Хранителни продукти и безалкохолни напитки	53.554	101.9
Облекло и обувки	4.103	99.8
Жилища (наеми, текущ ремонт и поддържане), вода, електроенергия, газ и други горива	25.203	100.3
Жилищно обзавеждане, стоки и услуги за домакинството и за обичайното поддържане на дома	2.378	100.6
Здравеопазване	7.963	100.2
Транспорт	1.748	100.0
Съобщения	0.638	100.0
Развлечения и култура	0.620	99.9
Разнообразни стоки и услуги	3.794	99.3
Хранителни	53.554	101.9
Нехранителни	25.459	100.3
Услуги	20.987	100.0